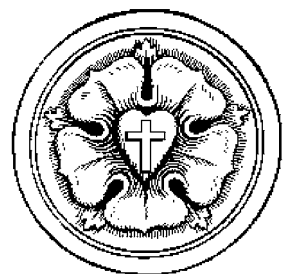

Kapernaum

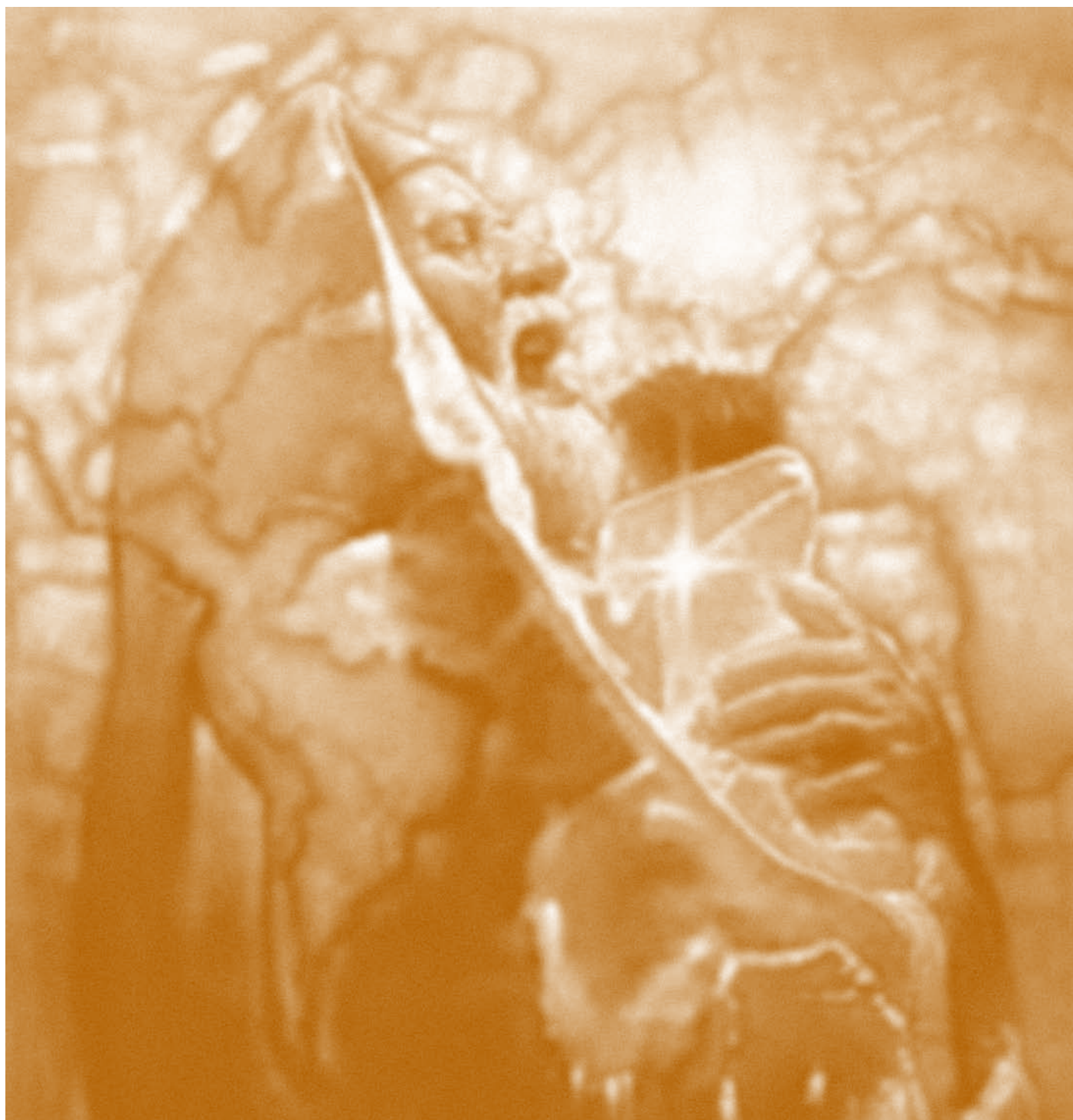

A Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye lapja

2010. év 3. szám

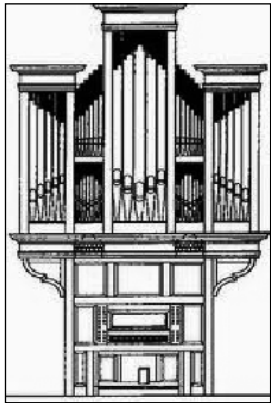
KARÁCSONY

**„...meglátták szemeim üdvösségedet, amelyet elkészítettél
minden nép szeme láttára, hogy megjelenjék világosságul a pogányoknak,
és dicsőségül népednek, Izraelnek.” Lk 2,30-32**

ORGONAKONCERT KESZTHELYEN

Szeptember 19-én este, jó hangulatú. Remek koncertben volt része a kis létszámú hallgatóságnak a keszthelyi evangélikus templomban. Az örömteli várakozást fokozta az is, hogy a nyolcnapos vigasztalan esőt végre délutánra felváltotta a ragyogó napsütés.

Az előadó: Wágner Szilárd egyházenész, és lelkész is a harkai gyülekezetben.

Tanulmányait Budapesten és Németországban végezte.

Műsorát kronologikus sorrendbe állította össze. J.S. Bach c moll prelúdiumával (*Bmv 549*)

Kezdte, Muffat Toccatájával folytatva. Az észak – német Georg Böhme-nek (*akinek korál variációi Bach számára is előképek voltak*) számunkra is ismert és gyakorta énekelt „Mint a szép híves patakra” kezdetű korál szolgált alapul. Bevezetőjében a művész lelkész úr megjegyezte, hogy a német korál szövege vidámabb, így a variációk is ezt követve mozgalmasabbak. Általában annyi variációt írtak, ahány szövege volt a korálnak. Itt szám szerint hét.

Az improvizáció, mint önálló lelemény, igazi csemege volt. Szellemes, vidám, meghökkentő harmóniákkal és megoldásokkal. Hangulatát mozaik ablakok kaleidoszkópjával asszociáltam.

Mendelssohn: d moll prelúdium és fugája hangzott el – Honthegyi Zsolt lelkész rövid, de bensőséges áhítata után – mely az előadó művész úr szerint is ritkán játszott mű.

Boelmann négy tételes gótikus szvitje volt az utolsó felhangzó darab. Akik az orgonarepertoárt kicsit is figyelemmel kísérik, ezt a művet méltán ismerik és szeretik. A manapság divatos gyors, olykor, sebes tempóban játszás – mindenre vonatkoztatva – itt például a menüetben szeren-csére visszafogottabb mértékű volt. Így több idő maradt az izgalmas harmóniák felfogására, ez volt a művész úr szándéka is.

Örvendetes, hogy templomunkban az utóbbi időben több-ször élvezhettünk nagyszerű koncerteket, köszönet érte. Így újra és újra bebizonyosodhat, mind a hallgatóság, mid a előadók számára, hogy milyen jól diszponált, kicsi de szép hangú, jól karbantartott a mi orgonánk, gazdagítva Keszthely zeneszerető hallgatóságát.

Nagyné Bárány Estilla, az ev. templom kántora

ÖKUMENIKUS ÖSSZEFOGÁS A ZALAISTVÁNDI TEMPLOMÉRT

2010. november 20-án, példátlan módon jótékonyasági koncertet rendeztek. A pókaszepteki **katolikus** templomban a Tatai **Református** Gimnázium énekkara adott koncertet a zalaistvándi **evangélikus** templom felújításáért.

A jelentős számú közönséget Horváth Zsolt plébános köszöntötte. Elmondta, hogy ezen két gyülekezet között természetes a közös összefogás és a közös alkalmak szervezése. De, miért is ne lehetne természetes, amikor egy testnek tagjai vagyunk. Így érezhetjük mindannyian – akár a közelből, akár a távolból érkezünk - itthon magunkat.

A kórus szinte a teljes kórustörténetből adott egy metszetet. A gregoriántól, a madrigálon és korálon keresztül, a magyar népi zsoltárfeldolgozásokon át egészen a mai ifjúsági hangvételű és ritmusú énekekig minden egy pontra mutatott. A szórakoztatáson túl annak a közösségnek a megélése felé, ami csak a zene hangjain keresztül valósítható meg. Az énekeket jól egészítették ki azok az igényesen kiválasztott hangszeres darabok és versek, amelyeket az énekkar tagjai adtak elő.

Záró akkordként Koczor György lelkész megköszönte a jelenlevőknek, hogy ittlétükkel is támogatják a templom felújítását. Megköszönte a katolikus gyülekezet testvérszeretetéit és a tatai gimnáziumnak, hogy átvállalta az utazás költségeit, ezzel is segítve a zalaistvándi templom felújítását.

A koncerthez kapcsolódóan bemutatták Szép Gyula, helyi költő kötetét, melyet az alkalom után helyben dedikált is.

A koncerten több, mint százezer forint perselypénz gyűlt össze, de ennek kapcsán a környező vállalatoktól és magánszemélyektől több, mint egymillió forint adomány érkezett még, melyet ezúton is megköszön a kis zalai gyülekezet.

A támogatásokat azonban még ezután is várják, hogy a jövő év első felében teljesen elkészülhessen a templom és környezetének megújulása a **10918001-0000028-48030001** számlaszámra.

IMMÁNUEL! VELÜNK, KÖZTÜNK AZ ISTEN!

Karácsony, Incarnatio azt jelenti: megtestesülés, testbe öltözés. Karácsony jelentését, jelentőségét évről évre ízlelgetjük.

Némelyek számára megnyílik a titok, melyet egyik adventi énekünk, így fogalmaz:

„Bened jelent meg az Isten kegyelme, Melyet nem ér föl az emberi elme, Mert hitünk

titka, hogy e földre jöttél, testbe öltöztél.” (145.ének 4.versszak)

Eközben sokan mások a mesterségesen felpörgetett tempójú, az idővel állandó versenyt futó karácsonyi hajsza fáradtságával roskadnak a karácsonyfa alá. Karácsony titkában, a meg nem érthető, értelemmel föl nem fogható csodában való részesezéshez azonban idő kell. Nem csak az órával mérhető idő – az is. Belső időre, megállásra van szükségünk. Nem magunkba szállásra, nem csak a velünk élőkre figyelésre, hanem leginkább Istenre figyelésre. Nem révült meditatálásra, hanem az Ő cselekedeteire, Krisztusára figyelésre. Hiszen éppen erre hívta föl a figyelmet a mennyei Atya, mikor Jézus megkeresztelésekor a mennyei hang így szólt: *„Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, Réá hallgassatok!”*

Istent végtelenül távolinak, titokzatosnak, olykor félelmetesnek tartják sokan. Karácsony történése viszont éppen arról szól, hogy Isten közelebb van hozzánk, mint azt valaha is gondolnánk, remélnénk. Egészen emberivé, egészen közelivé: emberré lett értünk Krisztusban. Osztozott az emberi élet örömeiben, keserveiben egyaránt.

De Karácsony még ennél is többről szól, hiszen a karácsonyi történet folytatódik a nagypénteki kereszten, a húsvéti üres sírnál, és az ígéréthez híven szavában, ígében ma is velünk és köztünk lévő Jézusban. Folytatódhat, folytatódik benned, bennem. Hiszen nem nekünk, embereknek kell hasztalan kísérletezve áttörnünk az eget Istenhez, hanem Isten törte át a végtelen távolságot, mikor emberré lett. Van tehát honnan újra indulnia, épülnie szilánkjaira hullt életeknek, életünknek:

Immánuel, azaz velünk az Isten!

KARÁCSONY A „JEL”-ES ÜNNEP

„A jel pedig ez lesz számotokra: találtak egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.” Lk. 2.12

A jól ismert karácsonyi történetben könnyen átsiklik figyelmünk ezen a mondaton, amelyet a Betlehem határában virrasztó pásztoroknak a Jézus születését bejelentő angyal mondott.

Életünket jelek közepette éljük. Jelek a betűk: hangot jelentenek – a hangorból azután értelmet hordozó szavak, mondatok kerekednek ki. A betűjelek túlmutatnak önmagukon, hiszen a szöveg igazi lelkületét a beszélő, író személye adja meg. Jelek a hangjegyek: jelzik a zenei hangot – de a hangjegyek is túlmutatnak önmagukon, hiszen a zene sokkal több, mint egymás után következő hangsor. A piktogramok idegen országban is segítik eligazodni a nyelvet nem beszélő utazót.

A példaként említett jelek egyértelműen a jelzett dologra irányítják a figyelmet. Az angyalok által bejelentett „jel” viszont éppen az ellenkezőjét beszéli el annak, mint amit a szavak hirdetnek. Hiszen egy hatalmas királyról van szó, de tehetetlen kisgyermek képében jelenik meg; uralmát hirdetik az angyalok, de szegénység és kiszolgáltatottság jellemzi őt és környezetét egyaránt. A kortársak előtt tehát éppoly rejtély a Jézus személyében megjelenő isteni szabadítás, mint azóta bármikor.

Bizonyos, hogy önmagában a jellel a pásztorok nem tudtak volna mit kezdeni. Ráadásul a jel önmagában félelmetes és érthetetlen. Az angyalok nem a magukét mondták: Isten szavát szólaltatták meg. A pásztorok a furcsa, sőt ellentétes értelmű jel ellenére hallgattak az isteni szóra. Jel és hír együtt nyerte el értelmét – örömmel tértek vissza Betlehemből.

Karácsony ünnepi örömeire rengeteg jel készít föl ma is. De az isteni jel – jászolbölcső karácsonykor, keresztfa nagypénteken – nem erőről és hatalomról beszél, sőt éppen az ellenkezőjéről. Életünkben olykor úgy tűnik, mintha nem lenne Istennek ereje és hatalma a mindent elárasztó gonosz felett. A keresztyén hit örömeinek forrása ma is a jel és a hír együtt – akkor is, ha a jel gyenge és kiszolgáltatott Istent mutat. Hogy örömmel meglássuk az ellenkező látszat mögötti valóságot, meg kell hallanunk Isten szavát is. E nélkül a hit nélkül a terített asztal mellett és az ajándékok sokasága között is üres marad Karácsonyunk.

Kovács László lelkész

Kincs

Ülök az ablak előtt, nézem a hóval borított udvart. Közeledik a karácsony s valami jó kis történet kéne. Miről is szóljon, istállóról, jászolról, pásztorokról? Ezek csak külsőségek, „SZERETET” ez lenne a lényeg, de hogy lehet erről úgy beszélni, hogy ne legyen banális és semmitmondó? Eszembe jut egy régen olvasott novella. A főhős /nevezzük csak apának/ meséli a történetet.:

Feleségem minden reggel tízórais csomagokat készít az egész családnak. Egyik reggel miután átvettem a nekem készített papírzacskót, elém állt legkisebb négy éves lányunk Kathie és szintén egy papírzacskót nyújt felém, - Ezt is vidd magaddal- majd vidáman ugrándozva, indul kifelé. Kicsit csodálkoztam, de a „reggeli rohanás” nagyúr, sietve fölmarkoltam a zacskókat s már pattantam is az autóba. Az ebédidő alatt jutott csak eszembe a reggeli különös ajándék s miközben a szendvicseket majszoltam előkotortam Kathie zacskóját. Fényes kagyló, kavics, csokipapírok, babafigura, színes szalag s hasonló haszontalanságok gurultak szét az asztalomon. Elmosolyodtam – aranyos – majd az evés végeztével, a morzsákkal

együtt söpörtem a kacatokat a szemetesbe.

Este békésen olvastam az újságot elnyúlva a pamlagon, mikor Kathie oda jött:

– Kérem ám vissza! – csivitelte

– Mit? - Kérdeztem én értetlenül.

– Hát a zacskót, nem örökbe adtam, csak kölcsön, hogy te is játszhass vele. De most kérem vissza – magyarázta türelmesen.

Villámcsapásként ért, ő a legfontosabb kincseit bízta rám, s én kidobtam.

– Máris, ... kint van a kocsiban – dadogtam s rohantam kifelé. Be az autóba száguldás az irodába.

Szerencsére a takarító még nem vitte ki a szemetet. Természetesen akkor jött mikor könyékig turkáltam a kukában. Mit mondjak, elég furcsán nézett, de megenyhült miután elmondtam mi járatban vagyok. Sőt még segített is kiszemezni a kincseket a szemét közül, neki is vannak gyermekei. Még a zacskót is sikerült, úgy- ahogy helyrefofogni. Gyorsan haza, majd bűnbánó arccal nyújtom Kathienak a meglehetősen megviselt zacskót.

– Beesett az ülés alá – próbálok magyarázkodni.

– Köszí – mondja vidáman, majd leül mellém, sorba kiszedegeti kincseit a zacskóból, s csillogó szemmel meséli melyik miért fontos milyen emlékei kapcsolódnak hozzá.

Csodás kincsek! Ezek után néha nap előfordult, hogy egy - egy reggel Kathie a kincseit rám bízta. Sose tudtam rájönni mikor, mivel érdemeltem ki a zacskót, de kezdtem valamiféle „jó apa” díjnak tekinteni s igyekeztem kiérdemelni. Kathie pedig olykor adta, majd visszakérte zacskóját s ez így ment éveken át, míg egyszer egy délután már nem kérte vissza a zacskót. Elfelejtette vagy csak kinőtt gyerekes kincseiből, nem tudom. De én őrzöm a megviselt zacskót, mint egy örökre elnyert értékes trófeát. Ha valamikor szükség lesz rá, nálam megvan.

Valahogy így a történet. Hogy ez nem is karácsonyi? Lehet.

Az Isten a legnagyobb kincsét bízta ránk, szeretett Fiát. Egy egyszerű istállóban kaptuk s nem ismertük, ismerjük föl értékét, szemétké söpörjük, s gyakran csak később vesszük észre, mit is dobtunk ki. A kincs, az ajándék nem csak ünnepeken a miénk, sőt hétköznapjainkban látszik meg mit találtunk, hasznosítottunk belőle.

Szerintem ez egy karácsonyi történet!

ATYAI ÖRÖKSÉG

A szerkesztőség megkeresésére néhány személyessorral szeretnék megemlékezni édesapámról, Dr. Blázy Árpád (1936–2010) szakgyógyszerésről, aki 1982–1994 között a Somogy-Zalai egyházmegye felügyelője volt.

Következzék most három rövid személyes vonatkozású epizód, melyeket drága atyai örökségként őrök szívemben.

Általános negyedekben (1972) tanárnőnk üres lapokat osztott szét az egyik osztályfőnöki órán. Arra kért bennünket, hogy őszintén válaszoljunk a következő kérdésekre:

Jársz-e templomba?, jársz-e hittanórára?, hiszel-e Istenben?, tudsz-e imádságokat, s ha igen, melyeket... stb?! Őszinte válaszaim ellenére a lelki nyugalom csak rövid ideig maradhatott meg az órát követően. A szünetben ugyanis egyik osztálytársam ezt kérdezte: Ugye, volt anyi eszed, hogy nem írtad le az igazat? Ha megtudják, hogy hittanosok vagyunk, abból még szüleinknek is baja származhat... Földbe gyökerezett a lábam! Mit tettem? Nem csak magamat, de szüleimet is elárultam! Aznap este édesapám hamar észrevette, hogy valami nincs rendben nálam. Kisebb-nagyobb nógatas követően azután kiböktem, hogy mi is történt az iskolában. Nagy meglepetésemre édesapám fejszövélés vagy rosszalló pillantások helyett mélyen a szemembe nézett, és csak ennyit mondott: Fiam, nagyon büszke vagyok rád!

Két évvel később történt, amikor édesapám gyógyszerésztörténebből megszerezte a doktori fokozatot. Elő akarták léptetni megyei főgyógyszerésszé. Egyetlen előfeltétel lett volna: a párttagság. Erről édesapám egyik este a terített asztal mellett számolt be nekünk, majd röviden ennyit mondott: Gyermekeim, lehet, hogy nem fog nagyobb kenyér kerülni az asztalunkra, s minden marad a régiben. A lelkünket azonban nem adhatjuk el soha, senkinek, semennyiért.

A harmadik epizód 1982-ből való. Édesapám ekkor kapta a felkérést, hogy legyen a Somogy-Zalai Ev. Egyházmegye felügyelője. Ezt nekünk így kommentálta: Gyermekeim, most nem az a kérdés, hogy ezt elvállalom-e vagy sem! Sokkal inkább az, hogy maradhatok-e gyógyszerértárvezető? A szakmai felsőbbség rövid haladékkérését követően végül zöld utat adott, s megmaradva állásában-beosztásában egyházmegyei felügyelőként két cikluson át igyekezett segíteni esperes-elnöktársai munkáját. Halála napján, szeptember első vasárnapján ez állt az Útmutatóban: „Isten neve legyen áldott, örökkön örökké övé a bölcsesség és a hatalom” (Dán 2,20).

íjf. Dr. Blázy Árpád volt siófoki-kötcei segédlelkész

„A HAZÁÉRT MINDHALÁLIG...”

Vitéz Kapi Béla nyugalmazott alezredes, nemzetőr ezredes, vasdiplomás ludovikás tiszttel nem sokkal súlyos, hamarosan végzetessé váló rosszulléte előtt (augusztus 28-án) egy levelet diktált fiának, Kapi Zoltán Pusztavám-Mór-i lelkésznek:

„Igen nagy öröm és megtiszteltetés ért az új tisztek avatási ünnepségén. A szocialista rendszer eltörölte azt a régi szép szokást, amikor az új tisztek az eskü szövege után kardot rántottak és harsány szóval felkiáltottak: „A hazáért mindhalálig!” – és összeütötték a pengéket: ez volt az „avatási csorba”.

Ki volt Ő? Egy ember, gyülekezeti gondnok, presbiter, aki hű maradt esküihez. Egy magyar honvédtiszt, akinek életét meghatározta az avatásakor (1943) elhangzott három mondat. Igazán ugyan nem válhatott tisztté, bár az volt tevélegesen a fronton vezetett ütközetekben és a hadifogságban elszenvedett gyötrelmek között, s akként fogadta halálra ítélésének hírért is (1946). Szíve mélyén honvédtiszt maradt, lefokozása utáni gépkocsivezető, munkanélküli, szakoktató és vizsgabiztos korában is. Az egyenruhát azonban csak - rehabilitálása után - 1993-ban vehette fel ismét. Vitézzé 1999-ben avatták. 2009-ben a Forradalom Hőse kitüntetést kapta. Ő volt az is, akit - ahogy gyakran mondta - hosszú, küzdelmes életpályáján Isten, mindvégig a tenyerén hordozott.

Vitéz Kapi Béla D. Kapi Béla püspök legfiatalabb (hatodik) gyermekeként született Szombathelyen, 1921-ben. Felesége, Marjai (Miszel) Erzsébet a gyékényesi igazgató-tanító lánya (+2008) volt. Három gyermekük született. A móri kórházból szólitotta el az Úr szeptember 24-én. A Farkasréti temetőben helyezték nyugalomba október 26-án - katonai tiszteletadásal - Szebik Imre ny. püspök, Magassy Sándor alezredes, ev. táborig lelkész és Benkóczy Péter gyülekezeti lelkész szolgálatával.

Dr. Jáni János

„Templomodat szentség ékesíti, ó Uram időtlen időkig” Zsolt 93, 5

Hálaadó ünnep a székelykeresztúri leánygyülekezetben. A zoltáríró vallomása arról tanúskodik, hogy egy templom értékét, ékességét az abban összegyűlteket megszólító élő Isten szavában, az igében, s a szentségekben hozzánk hajló, minket megelőző isteni szeretetben fedezhetjük fel.

A templomépítő emberek azonban hitükből fakadóan mindig vallották: csak olyan épületet érdemes építeni, mely már önmagában is hirdeti Isten dicsőségét. Ezért igyekeztek lehetőségeikhez mérten a legszebbet, a legmértőbbet alkotni. Aki az 1861 – ben épült székelykeresztúri evangélikus templomot csak kívülről látja, nem fedez fel rajta semmi különöset, hacsak a torony oromzatán az idő múlását

jelző pontosan járó toronyórát nem. Ugyanis ez is ritkaság számba megy manapság evangélikus templomainkon. Ellenben ha valaki veszi a fáradságot és belép a templomajtón, nem akármilyen meglepetés éri. Általában puritán belső tér jellemzi templomainkat. Legtöbbször az oltárra szegeződik először tekintetünk, ahol vagy egy oltárképet, vagy pusztán egy keresztet fedezhetünk fel. A falak, a mennyezet csak nagy ritkán díszítettek. A székelykeresztúri kis templomban azonban a belépőnek tekintete egyre feljebb emelkedik. Az egész mennyezetet beborító - 1900 – as évek elején, valószínűleg német festők által készített - freskó, ismét egykori pompájában hirdeti mindazt, amit Isten tett értünk.

Középen a horgonyban végződő kereszt, a szívvel, a pálmaággal rámutat, Jézus Krisztusban megváltónk, szabadítónk van, aki életének odaadásával mentette meg szívünket, életünket bűneinkből, halálból, a kísértő hatalmából. Nem szégyenülünk meg, ha reményünk horgonyát a Megfeszítettbe vetjük. S mi is vallhatjuk örömmel: áldott, aki jön az Úr nevében hozzánk ma is, és egykor értünk is, mert él, feltámadott. Az oltár fölött a kehely és az ostya szimbóluma hirdeti, Krisztusunk szent testében, vérében kínálja számunkra a bűnbocsánat örömét, az örök élet ételét és italát. Összekapcsol már itt azokkal, akik kegyelméből már odaát vannak. A karzat felőli oldalon a szimbólum tudatosítja bennünk, mindig az Atya – Fiú - Szentlélek, Szentháromság egy igaz Isten nevében, segítségül hívásával lehetünk együtt, és az Ő áldása kíséri életünket.

A freskót az 1970 – es években minden bizonnyal a kis gyülekezet teherbírását meghaladó anyagi kiadások okán jobbnak látták lemeszelní. A 2007 – ben elkezdődött belső felújítás során Varga László gondnok kérte meg a festőket, hogy vizsgálják meg a mennyezeti festést, a rejtett freskó látható – e még. S mindannyiunk meglepetésére feltáruult előttünk a remekmű. A Vidéki Örökség Megőrzését célzó Európai Unió pályázati kiírást igénybe véve sikerült elnyernünk a restauráláshoz szükséges 3. 836. 000 – Forintot. A munkát Velledits Lajos restaurátor művész és munkatársai végezték el, mindnyájunk s a szakértők meglepetésére is. Szeptember 11 – én adtuk hálát a mindössze 24 – lelket számláló Leánygyülekezetben Urunknak templomunkért, melyet többen is csak az „ékszerdoboz” jelzővel tudtak illetni. Itt és János püspök úr hirdette Isten ígését. Érdekessége volt még a mostani hálaadásnak, hogy a régi oltár helyét immár a pusztavacsi templom oltár – szószeke foglalja el. Sajnos ott elfogyott a gyülekezet, itt még élnek, ha kevesen is evangélikusok. Együtt ünnepeltek velünk a környéken letelepedett német nemzetiségű evangélikus Testvérek is Wolfgang Boetcher lelkész vezetésével. Éppen 10 – éve annak, hogy nagypéntektől a reformáció ünnepéig kéthetente, péntek esténként német nyelvű istentiszteletre gyülekeznek össze a kis templomban, melyet nagyon megszerettek.

Varga László gondnok gyermekségétől kezdve benne él a gyülekezetben s folytatja nagyszülei hűséges szolgálatát. Nem csak a mostani felújítás kapcsán vállalta fel a munkálatok során adódó megannyi beszerzési, szervezési, kétkézi tennivalót. Aki részt vesz az istentiszteleteken, a gyönyörű virágkompozícióit is felfedezheti az oltáron. Tisztaság, rend fogadja a betérőt. Nagy ajándék, hogy hűséges gazdája van az „Isten házának”. László testvérünk a falu közéleti, társadalmi, kulturális rendezvényeiben is vezető szerepet vállal. Hűen igyekszik őrizni a hagyományokat, a falunapok során szolgáló asszonyok – lányok számára ő készítette a népviseleti ruhákat. S ünnepi alkalmakon nem röstelli felölteni a korhű „díszmagyart” sem. A kemenceépítésben, kenyér és rétes sütésben is járatos. Korábban postásként dolgozott, látása azonban meggyengült, ezért erről a munkáról le kellett mondania. Így lett az Úr „postása” a kis gyülekezetben, szolgálatával.

Hisszük, Urunknak továbbra is gondja lesz az ott élő kis gyülekezetre, sőt gyarapítja a hívők közösségét, hogy ne pusztán turisztikai látványosság legyen a székelykeresztúri evangélikus templom.

Deme Dávid

És ha nem született volna meg ... ?

Tegyük fel, hogy Augustus római császár uralkodása idején, a júdeai Betlehemben, egy názáreti házaspárnak nem született volna meg egy Jósua – Jehosua – Jézus nevű elsőszülött gyermeke! Mi lett és mi nem lett volna? Íme, néhány lehetséges válasz

BIBLIKUS VÁLASZ

Isten ígéretei beteljesülésére máig is várhatnánk (Zsid.1,1). Őbenne nem csak Isten ígéretei válnak valóra, de Vele Isten maga jött be láthatóan (Jn.14,9) ebbe a mi világunkba (Jn.1,14).

TÖRTÉNETI VÁLASZ

Hiányzott volna a keresztyénség, mint a világtörténelem egyik legerősebb motorja. Kulturális, szociális, humanitárius beállítottsága évszázadokon át előre vitte az emberiség nagyobb részét. De: nem lettek volna keresztes hadjáratok, nem pusztított volna sem az inkvizíció, sem a boszorkányüldözés, fölösleges lett volna a reformáció és az ellenreformáció, a pápaság és császárság harcait, a harmincéves háborút, és az eretneküldözést is megtakaríthatta volna magának az emberiség.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI VÁLASZ

Nem született volna meg Michelangelo Pieta-ja és Sixtusi kápolnája, Munkácsi Ecce homo-ja, Günewald Isenheim-i oltára, a Notre Dame és a Jáki templom, ezer katedrális, dóm, templom és kápolna, amelyek közül ma is sok tartozik a világörökség kincsei közé. Nem lennének kálváriák és katakomba-művészet.

SZOCIÁLPOLITIKAI VÁLASZ

Évszázadokon át élhetett volna örökös rettegésben az emberiség, mert vajon ki vállalta volna fel a bajba jutott, megbetegedett, lerongyolódott emberiség nyomorát? A kórház és menhely ugyan nem keresztyén találmány, de hogy abban szeretettől és irgalomtól indítva, önzetlenül szabad segíteni minden rászoruló, az egyedül Krisztus követői munkájára jellemző. Világunk sok neuralgikus pontján ma is keresztyén intézmények tartják az üldözöttekben, menekülőkből, reménytelen betegekben a lelket.

A ZENETÖRTÉNÉSZ VÁLASZA

Nem lenne kincsünk a Tedeum és a Magnificat, Bach H - moll miséje és Passiói, Händel Messiása és Liszt Ferenc Krisztus - oratóriuma. Nélkülöznünk kellene a karácsonyi ünnepkör körül keletkezett ezer meg ezer népének, és a korálokat, magyar népdalkincsünk tetemes részét és az amerikai néger spirituálékat.

MŰVELŐDÉSPOLITIKAI VÁLASZ

A keresztyénség egyik legkorábbi törekvése az volt, hogy kivezesse az emberiséget a tudatlanság sötétségéből. Az ókor-nak is voltak iskolái, de azok a keveseket és kiváltságosakat szolgálták. A keresztyénség volt az általános, mindenki számára elérhető tanulás felfedezője és elindítója. Nélküle elképzelhetetlen lenne mind a felső, mind az általános közoktatás.

AZ ÉN VÁLASZOM

Jézus nélkül soha nem találtam volna meg az Istenhez vezető utat. Bámulatba ejtett a minden ember számára föltétlenül meghirdetett és gyakorolt bűnbocsánata. Ő adta vissza az önértékelésemet is: Tőle tudom, hogy olyan Atyám van, akinek szemében fontos vagyok. No, meg azt is, hogy a másik ember, a felebarát, de még az ellenség is szeretetet várhat el tőlem, amit nem tagadhatok meg.

ÉS A TE VÁLASZOD ... ?

Szép Gyula: Karácsonyi vers

hát eljöttél
 isteni gyermek
 testem templomában
 repdeső angyal a lelkem
 csillag gyúlt
 ártatlan kék szemedben
 a szeretet tüze
 doboló szívemben
 drága gyermek megváltottál
 szürke életemnek
 holtomig hú hitet adtál
 ó mennyit álmodoztam
 képzeletem könyvét
 hányszor átlapoztam
 míg jöttöd vártam
 álmaimban megjelentél
 csillagok közt Isten lettél
 s most
 itt vagy karjaimban
 örök vigasz napjaimban
 boldog vagyok
 a megváltott
 szeretethimnusz vagyok

Monos Péter: Ó év estén 1923. december 31. Bairdford

Ó év estéjén gondba szállva,
 Hogy elrepült az esztendő!
 Minden napja gyorsan elszállt,
 Mind elvitte volna a szellő.

Ezen elmúlt esztendőbe
 Sok nehéz gond, nehéz munka,
 Amelyen átjutottam.
 De egészséggel nézek szembe,
 Elibe az újnak.

Elmúlt ó év, tőled elbúcsúzom.
 Végkép meg este Istennek hálát adok.
 Mire az új meg lassan eljárva,
 Kérem Istent ne legyen ily árva.

Elmúlt ó év, van néhány dollárom,
 De árva vagyok, merthogy nincs párom.
 Kérem Istent, az új év végébe
 Borulhassak egy hú szív szerető ölébe.

Egyházmegyei csendesnap Iharosberényben

Alma, körte, gesztenye, búza, kenyér... mi a közös bennük? Miért tartoznak össze? Egy őszi kompozíció részei csupán? Nem. A gyümölcsök és termények a hálaadás szimbólumai voltak Iharosberényben 2010. október 16-án, szombaton megrendezett Egyházmegyei csendesnapon, amikor az istentisztelet kezdetén a hittanos gyermekek elhelyezték őket az oltáron.

Alma, körte, gesztenye, búza... „ritkán gondolkodunk el azon, hogy Istentől kapjuk ezeket a terményeket”- emelte ki nyitó igehirdetésében Szemerei János, a Somogy-Zalai Egyházmegye esperese a 103 Zsoltár első versei alapján tartott prédikációjában. „A zsolttáros szavainak két kulcs gondolata van, a hálaadás és a szabadulás”. A chilei bányászok kiszabadulásának híre minden médiumot betöltött október közepén. „Mielőtt felhozták volna őket a mélységből orvosokat küldtek le a mélybe, hogy megvizsgálja a bányászokat. Jézust is leküldte az Atya a mélybe, hogy mindnyájunkat gyógyítson és felhozzon a felszínre” – fejtette ki az igehirdető a textus alapján.

Az istentisztelet után a község Általános Iskolájában, – az 1750-es években barokk stílusban épült Inkey-kastélyban – folytatódott programunk Hella Ferenc református, Szigethy Szilárd evangélikus lelképásztorok és Galbavy Jenő József, SJP prior atya, katolikus szerzetes testvér előadását hallgathattuk meg az ökumenéről.

Hella Ferenc, a Nagykanizsai Református Egyház-község lelképásztora a személyes tapasztalataira alapozva kijelentette, hogy „az ökumené a lelkészeken múlik”. Nagykanizsán hagyománya van a közös református-evangélikus istentiszteleteknek, összejöveteleknek, melynek fő szervezője Deme Dávid, a Nagykanizsai Evangélikus Egyházközség lelkésze. Heller Ferenc szerint „az ökumenikus kapcsolat erősítheti saját hitünket is”, amely már túlmutat minden szervezett kereteken.

Tégla, énekeskönyv, Biblia, kosárlabda, kutya etető tál, ökumenikus esketési liturgia segítségével szemléltette interaktív módon Szigethy Szilárd, a Tab és Környéke Evangélikus Egyházközség lelképásztora a gyülekezetükben működő élő ökumenikus kapcsolatokat a református és a katolikus felekezettel. Előadásából szemezgetve kiemelem a Somogydörcsén ez év májusában megtartott a közös evangélikus-református konfirmációi istentiszteletet, valamint a lebontásra ítélt bábonymegyeri evangélikus parókia tégláit a *Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról nevezett szerzetes közösség* (S.J.P.) rendházának építéséhez használták fel.

Galbavy Jenő József, SJP prior atya egy gyufás skatulyán szemléltetve mutatta be, hogy „az igazságnak sokféle arca van és nagyon fontos az igazság körbejárása, mert a sátán mindig csak az egyik oldalról beszél. Isten igazsága viszont minden oldalra rávilágít, minden oldalt megmutat s ezáltal tudunk egymástól tanulni. A tanulás módszere a szeretet”. A Prior atya a szeretet fokozatairól beszélt, hét fokozatot különböztetett meg: 1. A tudás és tudatosítás: különböző nézőpontokat nézzünk meg, legyünk tisztában önmagunkkal 2. A megértés: kommunikálni kell egymással, hogy megértsük egymást 3. A megerősítés: megbecsülés és megerősítés a jóban 4. Kommúnió/Az egymásra találás: az ellenséges világ feledtetni az érdeklődést az egység iránt 5. A megbocsátás: csak az önzetlen ember tud megbocsátani 6. A hit növekedése: csak akkor növekszik hitünk, ha élő kapcsolatunk van Istennel 7. Az ima: az imában egymásra tudunk találni.

Az előadások után az iharosberényi gyülekezet bőséges ebéddel és friss sült gesztenyével látta vendégül a csendesnapra megjelent csaknem nyolcvan testvérünket. Ebéd után Deme Dávid valamint dr. Hári Tibor, a Somogy-Zalai Egyházmegye felügyelőjének tájékoztatását hallgathattuk meg a püspökválasztás menetéről. E helyen is megköszönjük a testi-lelki jóllakatást és a találkozás örömét az iharosberényi gyülekezetnek. Akik hűek maradtak a település nevének jelentéséhez is – a „berény” szó védhető katonai táborfélélet jelent – megtapasztalhattuk azt Iharosberényben, hogy valóban „védhető erős vár” lehet számunkra Isten és a gyülekezetek közössége.

„... s mi, Isten gyermekei, ó yeaaa...”

Rendhagyó időben, kezdődött az október 24-i istentisztelet Nemespátróban. Kivételesen nagy gyereksereg töltötte meg a templomot, majd a gyülekezeti termet, ahol a helyi Alapítvánnyal együtt mesedélutánra és igaz történetekre, jöttünk össze, Porrogszentkirályról, Liszóból, Surdról. A kicsi teremben legalább 50 gyerek szorongott, alig maradt hely az előadóknak.

Először egy jól ismert magyar mese elevenedett meg előttünk, egyik Nemespátrói csoporttól, a királyról, aki lányai szeretetét kérdezi, és meglepődve tapasztalja, hogy só nélkül nem élvezhető igazán az étel. A Mester, figyelmeztető szavai jutottak eszembe: Jó a só, de ha ízét veszti, már semmire se jó.

Zákeus története a Surdi hittanosok bábjátékával került előadásra, helyszükében az oltár asztalról indult Jézus, a tanítványjaival, hogy leszólítsa a vadfügefán csimpaszkodó vámszedőt, hiszen tudatni akarta: hogy az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztettet.

Kovács Bálint tenorkürttel harsogta a Liszóiak énekével, fülünkbe:” Újra add az ősi hitem, mert csak az jó nekem. Jó volt az Noé apánknak...” az igaz embernek, és családjának és az állatok sokaságának. Megérthettük, hogy bárka a megmentés a szabadítás eszköze lett, régen és most, paraván előtt és mögött, embernek állatnak is.

A harmadik bábcsoport a Nemespátrói, Jónással szállt hajóra, hogy átéljük, milyen az, ha valaki rühelli a prófétaát és nem akarja azt, amire meghívta, elküldte az égi hatalom. A hajónyi méretű cethal gyomrában, majd napszúrástól ájuldozva azonban, rájött ő is: Irgalmas és kegyelmes az Úr.

A Porrogszentkirályi csapat egy tartalmas őszi irodalmi műsorral készült, amiben nagyok és kicsik is vállaltak szerepet, énekük refrénjét vidáman tanulgatta, mutogatta, mindenki: **„Mindnyájan együtt dicsérjük Istenünket, Örvendezzünk, mert ő a mi Atyánk, s mi Isten gyermekei. Ó yeaaa...”**

Barinka néni és Rózsi néni, Klapka tábornok hadnagyáról mesélt igaz történetet, hiszen űkapjuk volt az a 1848-as katona, akire hősként emlékeznek tisztelettel. Népdalaik és ízes beszédük mindnyájunkat lenyűgözött.

Sikter János, székely népmesével kápráztatta el a „nagyérdemű”gyereksereget, akik feszülten figyelték a fordulatot mesét, a furulyáról.

Utolsó igaz történet egy 6 éves répcelaki kisfiúról szólt, aki társaival, az iskolaudvarról nagyszünetben, látta az orosz tankokat kivonulni. 1956 októberének kisgyerekei, kövel dobálták meg ezeket a háborús monstrumokat, de amikor a fedélzeti géppuskát rájuk irányították, félelmükben szétszaladtak, s szerencsére, a fegyver néma maradt!

Befejezésül Szmodics Zoltánné, Eszter, Mikszáth Kálmánnal, kapcsolatos játékkal készült, ami felvillanyozta a gyereksereg figyelmét a felajánlott csokival együtt! Tartalmas, délutánunk végén, mindenkinek jólesett a felkínált étel- és ital. Jóleső hálával nyugtáztuk az órákat melyekben Isten ajándékozott meg vidámsággal, találkozásokkal, örömteli előadásokkal.

Nagyatádi hálaadó ünnepnap

Kedves olvasók, testvéreim az Úrban. 2010. szeptember 18-án szombaton hálaadó Istentiszteleten vehettünk részt Nagyatádon. A hálaadó Istentiszteleten Szemerei János esperes úr szolgált. Templomunk megújult külsejének örvendezve, építésének nyolcvanadik évében illetve a gyülekezet alapításának századik évében állhatunk meg és adhattunk hálát, és emlékeztünk meg gyülekezetünk fontos tagjairól, főbb eseményeiről.

Mindenekelőtt *Lebach Keresztély*ről kell megemlékeznünk. Nem egyszerűen városunk Nagyatád földbirtokosa volt a Bácskából idetelepült *Lebach Keresztély*, hanem az itteni evangélikus hívek összegyűjtője is. Szeptemberi ünnepünk egyik indoka gyülekezeté szerveződésünk 100. évfordulója. Éltek itt evangélikusok természetesen korábban is – *mint Vése szóránya szerepelt a nyilvántartásban* – de ő volt, akinek munkája nyomán 1910. okt. 29-én megalakulhatott a *Nagyatádi Ágostai Hitvallású Fiókegyház*. Ugyanekkor 1600 négyszögöl telket is adományozott a gyülekezetnek, aminek megmaradt részén a templomunk áll. A Mindenható rajta keresztül tette lehetővé, hogy evangélikus temploma lehet Nagyatádnak. Ő szervezte meg a gyűjtést és az anyagi támogatás tekintetében is az élen járt. Nem csak pénzzel, hanem építőanyaggal is hozzájárult, hogy a 80 évvel ezelőtt felszentelt épület helyet adhasson az igehirdetési alkalmaknak.

Meg kell emlékeznünk *Fónyad Pálról* is, aki gyülekezetünk és templomunk történetét elsőként jegyezte le. 1932-ben rövid ideig szolgált barcsi segédlelkészként Nagyatádon, de egész lelkési szolgálata ehhez az egyházmegyéhez kötődött. Még nyugdíjba vonulása után is több helyen szolgált helyettes lelkészként.

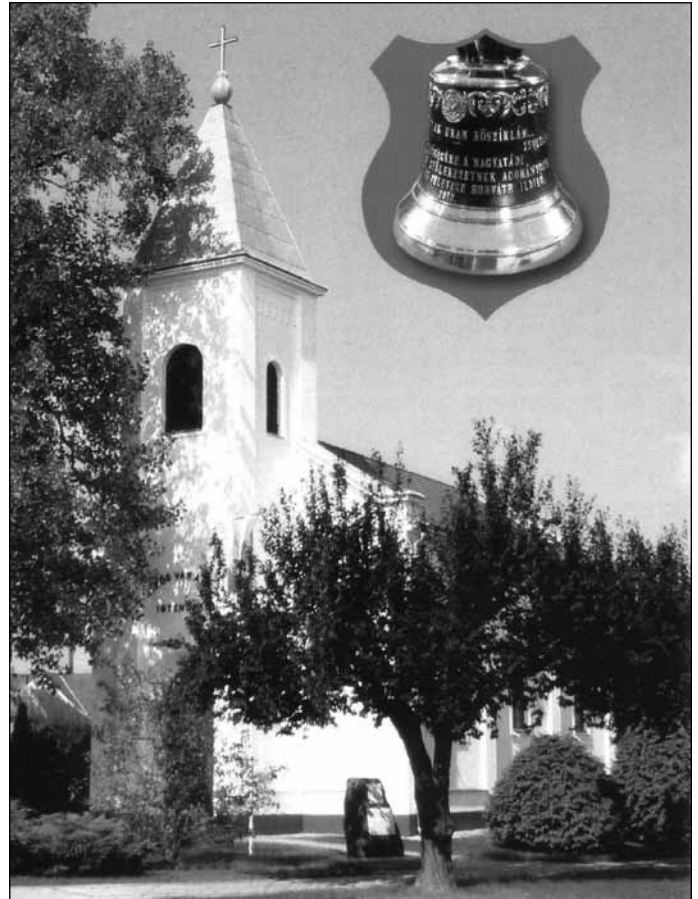
Nagyatádnak soha nem volt parókus lelkésze, a központi temetőben mégis két evangélikus lelkész nyugszik. *Fónyad Pált* 2001-ben itt temették el és ugyancsak itt nyugszik néhány méterrel arrébb *Nagybocskai Vilmos*, őt 2004-ben temették el, aki 10 évig szolgált helyben lakó lelkészként. Mindhármuk sírjánál minden évben kegyelettel emlékezik meg gyülekezetünk.

Meg kell említeni a fényképen látható, új, felszentelt harangot, ami az utolsó pillanatban készült el. Így már két harang „lakik” templomunk tornyában. A harang egyik oldalán evangélikus köszöntésünk és a Luther rózsza található, a másik oldalán egy Zsoltár-sor: *Téged hívlak, Uram, kősziklám.* (Zsolt. 28,1.) és a következő felirat: „Isten dicsőségére a Nagyatádi Evangélikus Gyülekezetnek adományozta Varga Vince és felesége Horváth Ildikó. 2010”

Isten iránti hálával gondolunk, *Varga Vince* áldozatos munkájára, amit a felújítási szervezés és munkák kapcsán is kifejtett. Szó szerint gondnoka volt minden itt folyó munkának, annak előkészítésében a legnagyobb szerepet vállalta és a hálaadó ünnepi alkalom megszervezésében is élen járt. De hálát adva Istennek megköszönjük minden testvérünknek az áldozatos munkáját kitartását és összefogását.

Isten áldja gyülekezetünk további életét.

Györgyi Zsolt

Várjuk a gyülekezeti beszámolókat, egyéni biznyságtételeket, hozzászólásokat, verseket, rövid novellákat a szerkesztőség címére, lehetőleg elektronikus formában.

Következő számunk 2011. húsvétjára jelenik meg!

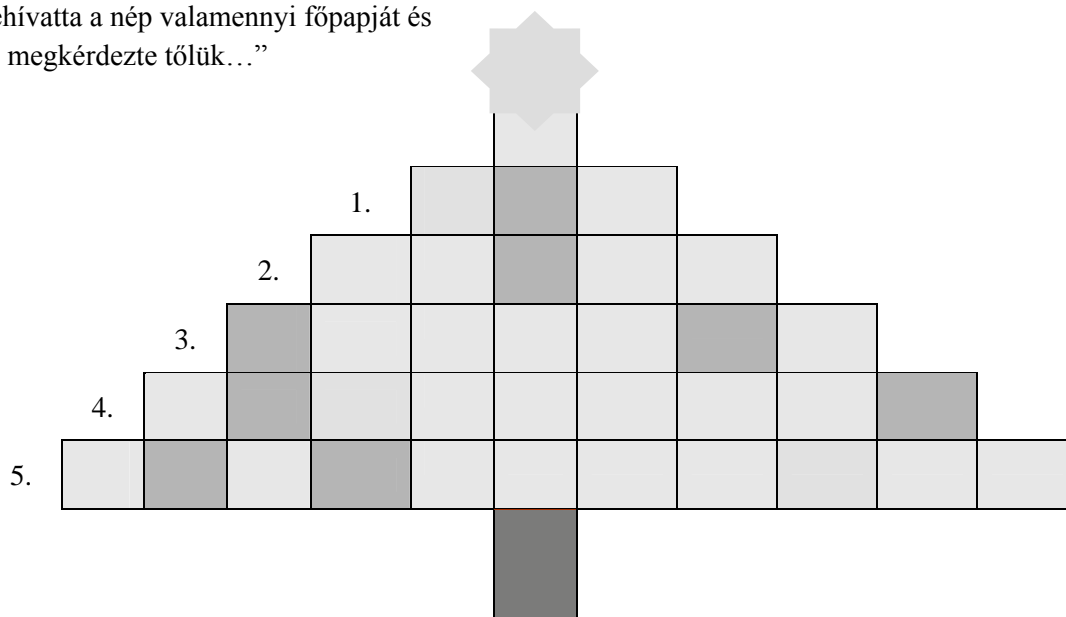
KARÁCSONYI REJTVÉNY

1. Lukács evangéliumának második fejezetében olvashatjuk Jézus születésének történetét. A betűhálóban elrejtettünk **NYOLC** szót, amelyek a történetben szerepelnek. Keressétek meg mindet, s a fennmaradó betűkből egy a Messiásról szóló Ézsaiási próféciát olvashattok össze!

M	M	E	H	E	L	T	E	B
E	J	R	T	E	G	Y	G	Y
E	Á	R	M	E	K	G	S	Z
Ü	S	L	E	T	J	É	I	K
N	Z	E	K	Ü	Ó	S	M	N
K	O	R	O	T	Z	S	Á	P
K	L	J	E	L	S	E	R	F
I	Ú	A	D	A	E	K	I	T
I	K	N	E	K	F	É	A	Ü
A	N	G	Y	A	L	B	N	K

2. Máté evangéliumának második fejezetében olvashatunk a napkeleti bölcsek érkezéséről. (Mt 2, 1-12)
A mondatokból hiányzó szavakat írjátok be a karácsonyfába! A sötétebb négyzetek betűiből összerakható a Messiás szó görög fordítása! **A hiányzó szavakat így jelöltük: (...)**

1. „Hol van a zsidók királya (...) most született?”
2. „Bementek a (...), meglátták a gyermeket anyjával, Máriával és leborulva imádták őt”
3. „...és eljöttünk, hogy (...) őt.”
4. „Mert láttuk az ő (...), amikor feltűnt...”
5. „Összehívatta a nép valamennyi főpapját és (...) és megkérdezte tőlük...”

A három feladat megfejtését 2011. január 15-ig várjuk a szerkesztőség címére (8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.). Csoportos megfejtésnél kérjük, hogy a létszámot írjátok meg! A helyes megfejtés beküldőknek kis ajándékot küldünk.

A következő
színezőt a
kicsiknek
szántuk.
Azonban
egy vicces
kedvű
rajzoló
(Eszter)
belerejtett
néhány
dolgot,
ami
„nem illik
a képbe”!

Megtalál-
játok,
hogymi
nem lehetett
ott Jézus
születésénél?

Kapernaum

A Somogy-Zalai Evangélikus
Egyházmegye lapja

MEGJELENIK EGY ÉVBEN NÉGYSZER

Felelős kiadó: Szemerei János
esperes

Felelős szerkesztő: Koczor György
Telefon: +36 20/824-3444

Email: gyorgy.koczor@lutheran.hu

A szerkesztőség címe:

8932 Zalaistvánd,
Arany János tér 2.

Készült az Asperján Nyomdában
(Zalaszentgrót, Batthyány u. 5.)

Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat a jóval.

Róm 12,21

2011. év igéjével kívánunk minden kedves olvasónknak békés,
boldog karácsonyi ünnepeket és áldásos újesztendőt!